

Voorzitter: Thurlings

Tegenwoordig zijn 68 leden, te weten:

Thurlings, Christiaanse, Van Dalen, De Jong, Kruisinga, Steenkamp, Schinck, Smeets-Janssen, Vleggeert, Vrouwenvelder, Hendriks, Glasstra van Loon, Vis, Rijnvos, Van Soest-Jansbeken, Uijterwaal-Cox, Tiesinga-Autsema, Netjes, Von Meijenfeldt, Albeda, Vonhoff-Luijendijk, Kaland, Van der Werf-Terpstra, Tjeerdsmā, Buijsert, De Vries, Gooden, Zoutendijk, Groen-smit-van der Kallen, Leyten-de Wijkerslooth de Weerdesteyn, Abma, Achterstraat, Bischoff, Feij, Oudenhoven, Pais, Zoon, De Rijk, Heijne Makkreel, Oskamp, Van Tets, Kloos, Maassen, Ermen, Van der Meer, Simons, De Gaay Fortman, Stam, Veen, Hijmans, IJmkers, Veder-Smit, Tonkes, Van de Zandschulp, Ginjaar, Korthals Altes, Wiebenga, Maaskant, Mijsbergen, Nagel, Derks, Vermeer, Steigenga-Kouwe, Mastik-Sonneveldt, Cnoot-Koopmans, Uijen, Van der Werff en Van Veldhuizen,

en de heren Van Mierlo, Minister van Defensie, Deetman, Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen, en Kombrink, Staatssecretaris van Financiën.

De **Voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Franssen, wegens deelneming aan de 36ste zitting van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties;

Baarveld-Schlaman, Tummers en Eij-sink, wegens deelneming aan een vergadering van de West-Europese Unie;

Van der Ploeg, wegens ambtsbezigheden.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **Voorzitter**: Verder deel ik aan de Kamer mede, dat is ingekomen een bericht van het overlijden van de heer E. Vonk, echtgenoot van het oud-lid der Kamer, mevrouw Vonk-van Kalker. Ik heb dit bericht mede namens de Kamer beantwoord met een brief van rouwbeklag.

Voorts deel ik aan de Kamer mede:

dat het College van Senioren omtrent de wetsontwerpen nrs. 17 032, 17 042, 17 053, 17 057, 17 113, 17 117, 17 118, 17 119, 17 124, 17 129, 17 130, 17 139, 17 140, 17 146, 16 785, 17 108, 16 943, 17 035, 16 940, 16 982, 16 997, 17 004, 16 967, 17 112 en 17 109 een blanco eindverslag heeft vastgesteld;

dat de lijst van ingekomen stukken met de door mij gedane voorstellen, voor de leden ter inzage ligt. De op het vorenstaande betrekking hebbende stukken zullen in de Handelingen worden opgenomen. Ingevolge artikel 41 van het Reglement van Orde liggen ook de notulen van de vorige vergadering voor de leden ter inzage. Tenzij enig lid hiertegen vóór het einde der vergadering bezwaar maakt, zal worden aangenomen, dat de Kamer akkoord gaat met de voorstellen en dat zij de notulen goedkeurt;

dat ik bericht van verhindering tot bijwoning van de vergadering heb ontvangen van de Minister-President, Minister van Algemene Zaken, van de Ministers van Justitie, van Binnenlandse Zaken, van Financiën en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, alsmede van de Staatssecretarissen van Justitie en van Verkeer en Waterstaat. Zij zullen bij de behandeling van de wetsontwerpen hun departement betreffende, zo nodig vervangen worden door de Minister van Defensie, dan wel door de Staatssecretarissen van Onderwijs en Wetenschappen en van Financiën.

Ten slotte deel ik aan de Kamer mede, dat is ingekomen een brief dd. 16 november 1981 van de Voorzitter van de Tweede Kamer, van de volgende inhoud:

'De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft heden het op 28 juni 1979 aan de Eerste Kamer toegezonden voorstel van wet tot aanvulling van artikel 280 van het wetboek van Strafrecht (Hulpverlening aan minderjarigen) (13 538) ingetrokken.'

Ik stel voor, deze brief voor kennisgeving aan te nemen.

Daartoe wordt besloten.

Ingekomen stukken
Minderjarigen
Naturalisaties
Postwet

Aan de orde is de stemming over het voorstel van wet van de leden Roethof en Haas-Berger tot aanvulling van artikel 280 van het Wetboek van Strafrecht (Hulpverlening aan minderjarigen) (16 518).

De **Voorzitter**: Ik heet mevrouw Haas-Berger en de heer Roethof welkom in deze zaal.

Het voorstel van wet wordt zonder stemming aangenomen.

De **Voorzitter**: De aanwezige leden van de fracties van het CDA, de PPR en de SGP wordt, op hun verzoek, aantekening verleend, dat zij geacht wensen te worden tegen het voorstel van wet te hebben gestemd.

Aan de orde is de behandeling van de wetsontwerpen:

Naturalisatie van Alarda, Abderazaq en 29 anderen (17 032);

Naturalisatie van Abbas Abo, Abubakar en 20 anderen (17 042);

Naturalisatie van Chong, Kam Tong en 30 anderen (17 053);

Naturalisatie van Atmopawiro, Hanneke Claudia Roesini en 25 anderen (17 057);

Naturalisatie van Baktawar, Inez Elisabeth en 25 anderen (17 113);

Naturalisatie van Cheng, Wan Kau en 25 anderen (17 117);

Naturalisatie van Ayar, Ahmed en 23 anderen (17 118);

Naturalisatie van Al Uadrasi, Mohamed en 23 anderen (17 119);

Naturalisatie van Alonso Villaseñor, Mauricia Rosa en 30 anderen (17 124);

Naturalisatie van Andel, Arpad en 22 anderen (17 129);

Naturalisatie van Akhbari, Ferai-doon en 23 anderen (17 130);

Naturalisatie van Basili, Florence en 23 anderen (17 139);

Naturalisatie van Butt, Parvez en 24 anderen (17 140);

Naturalisatie van Apaydin, Deborah en 22 anderen (17 146);

Wijziging van de Postwet 1954 (Stb. 592) (16 785);

Voorzitter

Verbetering van een misstelling in artikel 15, derde lid van de Wet van 11 december 1980, Stb. 653, houdende uitvoering van het op 18 maart 1970 te 's-Gravenhage tot stand gekomen Verdrag inzake de verkrijging van bewijs in het buitenland in burgerlijke zaken en in handelszaken (Trb. 1979, 38) (17 108);

Wijziging van hoofdstuk XV (Departement van Sociale Zaken) van de begroting van uitgaven van het Rijk voor het jaar 1980 (verzamelontwerp; tweede wijzigingsvoorstel) (16 943);

Wijziging van hoofdstuk XV (Departement van Sociale Zaken) van de begroting van uitgaven van het Rijk voor het jaar 1981 (wijziging in hoofdzaak naar aanleiding van de Voorjaarsnota; eerste wijzigingsvoorstel) (17 035);

Wijziging van hoofdstuk II (Hoge Colleges van Staat en Kabinet der Koningin) van de begroting van uitgaven van het Rijk voor het jaar 1980 (verzamelontwerp; eerste wijzigingsvoorstel) (16 940);

Wijziging van hoofdstuk III (Departement van Algemene Zaken) van de begroting van uitgaven van het Rijk voor het jaar 1981 (wijziging naar aanleiding van de Voorjaarsnota; eerste wijzigingsvoorstel) (16 982);

Wijziging van de begroting van het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf voor het jaar 1979 (16 997);

Wijziging van de begroting van inkomsten en uitgaven van het Provinciefonds voor het jaar 1981 (wijziging naar aanleiding van de Voorjaarsnota; eerste wijzigingsvoorstel) (17 004);

Bepaling van de som voor de kosten van het regentschap (16 967);

Wijziging van hoofdstuk IX A (Nationale Schuld) van de begroting van uitgaven van het Rijk voor het jaar 1980 (verzamelontwerp; tweede wijzigingsvoorstel) (17 112);

Het uitgeven en belenen van schatkistpapier en het aangaan van geldleningen ten laste van de Staat der Nederlanden in 1982 (Leningwet 1982) (17 109);

Wijziging van de Wet verbetering rechtspositie verzetsmilitairen (14 913).

Deze wetsontwerpen worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van het wetsontwerp **Basisbepalingen omtrent de medezeggenschap van het personeel, de ouders en de leerlingen**

binnen de scholen voor kleuter-, lager en voortgezet onderwijs (16 606).

De beraadslaging wordt geopend.

De heer **Oskamp** (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Na enige opwindende weken mogen wij vandaag dan toch de nieuwe Staatssecretaris van Onderwijs in ons midden welkom heten. Namens mijn fractie en die van de PPR wens ik hem een vruchtbare tijd toe. Recente afleveringen van de Handelingen van deze Kamer getuigen vaak van stevige discussies over onderwijs: aan deze zijde van het Binnenhof, en ik verwacht dat dat vandaag en in de toekomst niet veel anders zal zijn.

Mijnheer de Voorzitter, ik wil eerst een paar opmerkingen maken over de recente voorgeschiedenis van het onderhavige wetsontwerp. Daarbij sla ik de episode-De Galan/Halberstadt over, want de Wet op de medezeggenschap heeft in die periode niet ter discussie gestaan. Kort na de verkiezingen hebben de fractie van de PvdA, de PPR en D'66 in deze Kamer als hun mening uitgesproken, dat deze ontwerp-wet niet behandeld kon worden met een demissionair kabinet. De stof was te zeer omstreden, getuige ook de discussies in de Tweede Kamer. Dat het ons ernst was, moest een ieder duidelijk zijn, alleen al omdat dit het enige wetsontwerp was dat de oppositiepartijen op deze manier hebben opgehouden. Dat was in 1977 heel anders!

Inmiddels is een nieuw kabinet aangekomen en de Wet op de medezeggenschap ligt ter tafel zoals zij is aanvaard door de Tweede Kamer onder het eerste kabinet-Van Agt. Wie de onderhandelingen tijdens de kabinetsformatie heeft gevolgd, weet waarom de huidige Minister van Onderwijs geen nota van wijziging heeft ingediend. De CDA-fractie ter overzijde had overwegende bezwaren tegen wijzigingen, en van de zijde van mijn partij is, tijdens dat complexe proces van onderhandelen, van geven en nemen, toen gezegd: 'goed, laat het wetsontwerp doorgaan naar de Eerste Kamer zoals het door de Tweede Kamer is aanvaard'.

Weliswaar spreekt het regeerakkoord alleen van de wet nadat zij in werking is getreden, maar dat neemt niet weg dat zij in zekere zin deel uitmaakte van het regeerakkoord.

Nadat dit voorlopige compromis – want dat is het – was gepubliceerd, ontleende de toenmalige demissionaire minister van Onderwijs daaraan het recht om een openbare behandeling in deze Kamer te vragen, uiteraard zonder dat hij andere voorlopige afspra-

Naturalisaties
Medezeggenschap in het onderwijs
Justitie
Sociale Zaken
Hoge Colleges van Staat
Algemene Zaken

ken tussen de huidige regeringspartijen voor zijn rekening nam. Dat was een komisch incident, dat enig leven bracht in de brouwerij van deze vaak wat stoffige zijde van het Binnenhof.

Mijnheer de Voorzitter! Het ontwerp van wet inzake de medezeggenschap in het onderwijs ligt dus ongewijzigd ter tafel. Aan de overzijde hebben de fracties van de PvdA en de PPR tegen het wetsontwerp gestemd. Zonder te willen beweren dat wij altijd slaafs het stemgedrag van de overzijde volgen, ligt het natuurlijk wel in de rede dat wij de overwegende bezwaren van onze partijgenoten ter overzijde delen. Wij kunnen ons, althans als PvdA-fractie, verbergen achter het regeerakkoord en onder ach- en weegeroep de wet dan maar tegen onze zin aanvaarden met een zorgvuldig uitgerekend aantal tegenstemmers. Dat soort komedies hebben wij in het recente verleden hier en aan de overzijde zien opvoeren. Maar de fracties van de PvdA en de PPR voelen daarvoor niets. Wij treden de bewindsman tegemoet zoals wij hem in het voorlopig verslag zijn tegemoet getreden en wij vragen hem, welke garanties hij kan geven, welke harde toezeggingen, en welke wetswijzigingen hij in het vooruitzicht kan stellen, zo die nodig zouden blijken.

Mijnheer de Voorzitter! Is er behalve de aflossing van de wacht – die immers geen invloed heeft gehad op het onderhavige wetsontwerp – iets gebeurd, dat het voor ons toch zinvol maakt deel te nemen aan dit debat en te kijken of de Staatssecretaris die het ontwerp verdedigt, aan onze bezwaren tegemoet wil komen?

Wij denken van wel. Uit de manier waarop de heer Deetman, toen Tweede-Kamerlid, dit wetsontwerp in mei heeft behandeld, maken wij op dat hij begrip heeft voor onze bezwaren, ook al zijn zijn uitgangspunten andere dan de onze. Zo heeft de heer Deetman krachtig gepleit voor een evaluatie van de wijze waarop de wet werkt. De afspraak is dat die evaluatie na vijf jaar zal plaatsvinden, maar nu zegt de Staatssecretaris, in de memorie van antwoord aan deze Kamer, dat dit te lang duurt, dat evaluatie een continu proces is en dat er dus vanaf de dag dat de wet in werking treedt een evaluatiecommissie moet zijn, die het wel en wee, het reilen en zeilen van de wet op de voet volgt. De fracties van de PvdA en de PPR zijn met een dergelijke benadering wel gelukkig.

Toch zouden we nog van de Staatssecretaris willen weten, hoe hij zich de samenstelling en werkwijze van die toetsingscommissie voorstelt. Mogen

Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf
Provinciefonds
Regentschap
Nationale schuld
Leningwet
Rechtspositie verzetsmilitairen